

29 maja 2018 r.

Komunikat KNF w sprawie oferowania obligacji

Przestrzeganie zasad uczciwego obrotu przez podmioty działające na rynku kapitałowym jest podstawowym wymogiem prowadzenia działalności na tym rynku. Komisja zwraca uwagę, iż w świetle obowiązujących przepisów oraz rozwiązań zawartych w Zasadach Ładu Korporacyjnego Dla Instytucji Nadzorowanych instytucje finansowe oraz pośrednicy uczestniczący w procesie oferowania papierów wartościowych powinni dołożyć starań, aby oferowane produkty lub usługi były adekwatne do potrzeb klientów, do których są adresowane.

Komisja Nadzoru Finansowego obserwuje zwiększoną liczbę publicznych i prywatnych ofert obligacji innych niż emitowane przez Skarb Państwa skierowanych do inwestorów indywidualnych. Komisja dostrzega także znaczne zainteresowanie inwestorów tą formą inwestowania kapitału, co wynika z wyższego oprocentowania tych obligacji w stosunku do oprocentowania lokat bankowych. W odróżnieniu od lokat do wysokości równowartości kwoty 100 000 euro, obligacje oferowane przez spółki nie są objęte przepisami o gwarantowaniu depozytów. W przypadku niewypłacalności emitenta takich obligacji spowodowanej pogorszeniem sytuacji finansowej takiego emitenta lub zmieniającą się sytuacją na rynku kapitałowym, część lub całość zainwestowanego kapitału może zostać utracona.

Instytucje zaangażowane w proces oferowania takich obligacji, zwracając się do inwestorów, powinny uwzględniać indywidualną sytuację klientów, ich wiedzę i doświadczenie na rynku finansowym. Inwestorzy, którym w miejsce depozytów oferuje się obligacje powinni być informowani o charakterze i konstrukcji obligacji jako instrumentu nie stanowiącego lokaty bankowej i nie objętego żadnym systemem gwarantowania świadczeń, jak i o konieczności zachowania dywersyfikacji inwestycji i ryzyku związanym z inwestowaniem wszystkich środków w obligacje jednego podmiotu. Przed nabyciem obligacji inwestorzy ze względu na obszerność dokumentów ofertowych powinni mieć również możliwość swobodnego i nieograniczonego czasem zapoznania się z informacjami zawartymi w prospekcie emisyjnym w przypadku oferty publicznej lub z dokumentami sporządzonymi na potrzeby przeprowadzenia oferty prywatnej obligacji dotyczącymi spółki i emitowanych papierów wartościowych, w tym jej sytuacji finansowej.

Zdaniem Komisji banki powinny odgrywać większą rolę w zakresie podnoszenia świadomości ich klientów co do ryzyka i potrzeby dywersyfikacji inwestycji. Klienci takich instytucji, którzy nie mają doświadczenia na rynku kapitałowym i dysponują niewielkimi zasobami pieniężnymi, mogą nie być w stanie należycie rozpoznać i ocenić oraz zdywersyfikować ryzyka związanego z taką inwestycją, w szczególności w sytuacji, gdy do klienta z propozycją dotyczącą obligacji zwraca się bezpośrednio bank, który świadczy dla niego usługi bankowe. Stosunek pomiędzy bankiem a jego klientem, któremu świadczone są usługi bankowe i maklerskie, jest bowiem o wiele bardziej złożony niż zwykła relacja firmy inwestycyjnej z inwestorem poszukującym

różnych możliwości inwestowania środków pieniężnych. Bank dysponuje o wiele większym zakresem informacji o kliencie, jego preferencjach i posiadanych oszczędnościach a także obdarzony jest zaufaniem budowanym na bazie dotychczas świadczonych usług w obrębie środków objętych ustawowymi gwarancjami.

W świetle powyższego oraz biorąc pod uwagę znaczący wzrost wartości i liczby ofert obligacji przeprowadzanych przez emitentów, a także znaczne zaangażowanie się banków w oferowanie tych instrumentów inwestorom, w ocenie Komisji Nadzoru Finansowego nie jest odpowiednim proaktywne oferowanie takich obligacji przez banki i oddziały zagranicznych instytucji kredytowych inwestorom indywidualnym (osobom fizycznym) posiadającym w danej instytucji środki o wartości nie wyższej niż podlegające ochronie z tytułu gwarantowania depozytów, które w przekonaniu klientów objęte są systemem gwarantowania.